

Nr 136.

Av herr **Dahlén m. fl.**, *angående vissa ändringar i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.*

Olycksfallsförsäkringslagen har, på grund av de påtagliga brister, som vidlådit och fortfarande vidlåda densamma, ofta varit föremål för en berättigad kritik. Vid lagens behandling vid olika tillfällen i riksdagen ha emellertid alltid sparsamhetssynpunkter fått vara avgörande vid bedömandet av frågan, med resultat att de mindre inkomsttagarna kommit i en mycket svår ekonomisk ställning vid inträffat olycksfall.

Vid de ändringar, som lagen erhållit vid 1926 och 1928 års riksdagar, ha inga förbättringar vidtagits för de lägst avlönade inkomsttagarna, som drabbas av olycksfall. Tvärtom kommo vid den ändring, som lagen erhöll 1926, vissa grupper av de lägre inkomsttagarna i en ännu sämre ställning än de befunnit sig i förut. Före 1926 års beslut gällde beträffande sjukpenningens storlek, att vid förlusten av arbetsförmågan ett belopp motsvarande två tredjedelar av den skadades arbetsförtjänst skulle utgå. Enligt de då beslutade ändringarna skall sjukpenning utgå med en krona om dagen om den skadades årsinkomst ej uppgår till 675 kronor; om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 675 kronor men ej till 945 kronor, med en krona och 50 öre o. s. v. efter ett intervallsystem med löneklasser på 270 kronor. Vid en jämförelse med förut gällande bestämmelser och de senast antagna finner man, att en inkomsttagare av exempelvis 670 kronor pr år förut kom i åtnjutande av cirka en krona och 25 öre pr dag, nu endast en krona. En inkomsttagare av 944 kronor pr år erhöll förut cirka en krona och 70 öre men erhåller nu en krona och 50 öre o. s. v. Dessa grupper ha alltså erhållit en minskning av upp till 20 %, vilket måste betecknas som någonting oerhört, särskilt då man tager hänsyn till, att denna minskning går ut över just dem, som obestriddligen mest äro i behov av hjälp. En förbättring härutinnan är nödvändig och skulle kunna uppnås, om den ändringen företogs i intervallindelningen, att intervallen ändrades från nu gällande 270 kronor till 135 kronor med en sjukpenningsintervall av 25 öre samt att minimigränsen för sjukpenning höjdes. Minimigränsen för sjukpenning bör därvid höjas från nuvarande en krona till minst tre kronor pr dag. Vi utgå härvid ifrån den uppfattningen, att olycksfallsförsäkringen bör avse att lämna stöd åt den som drabbas av olycksfall samt att ju lägre lön en inkomsttagare har ju mindre inkomstminskning kan han tåla vid inträffad arbetsoförmåga.

Dessa motiv för sjukpenningens höjande gälla även vid inträffad invaliditet. Det minimibelopp av 300 kronor pr år eller 82 öre pr dag som nu utgår vid 100 % invaliditet ger under inga förhållanden några som helst möjligheter till ens den mest nödortftiga existens. Livräntetagaren blir under sådana förhållanden beroende av den hjälp han kan erhålla på annat håll, vilket, även med vetskap om den cyniska ställning riksdagens majoritet vid olika tillfällen inlagt till denna fråga, icke kan stå i överensstämmelse med den karaktär som bör ligga till grund för denna lag. Minimibeloppet vid inträffad invaliditet bör därför höjas till 900 kronor pr år.

Senast vid 1930 års riksdag fördes denna fråga fram genom en motion av kommunistiska gruppen. I denna motion föreslogs att hel sjukpenning skulle utgå med följande belopp:

- om den årliga arbetsförtjänsten ej uppgår till 1,620 kronor, med tre kronor,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 1,620 kronor men ej till 1,755 kronor, med tre kronor och 25 öre,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 1,755 kronor men ej till 1,890 kronor, med tre kronor och 50 öre,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 1,890 kronor men ej till 2,025 kronor, med tre kronor och 75 öre,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,025 kronor men ej till 2,160 kronor, med fyra kronor,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,160 kronor men ej till 2,295 kronor, med fyra kronor och 25 öre,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,295 kronor men ej till 2,430 kronor, med fyra kronor och 50 öre,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,430 kronor men ej till 2,565 kronor, med fyra kronor och 75 öre,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,565 kronor men ej till 2,700 kronor, med fem kronor,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,700 kronor men ej till 2,835 kronor, med fem kronor och 25 öre,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,835 kronor men ej till 2,970 kronor, med fem kronor och 50 öre,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,970 kronor men ej till 3,105 kronor, med fem kronor och 75 öre,
- om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till eller överstiger 3,105 kronor, med sex kronor.

Vidare föreslogs att livränta vid inträffad arbetsoförmåga (100-procentig invaliditet) skulle utgå med ett minimibelopp av 900 kronor pr år.

Motionen avstyrktes av andra lagutskottets majoritet. Vid utskottets utlåtande hade fogats en reservation, vari påyrkades utredning av frågan i huvudsaklig överensstämmelse med motionärernas krav. Motionen avslogs i överensstämmelse med utskottsmajoritetens förslag i båda kamrarna.

Emellertid får frågans lösning för arbetarnas vidkommande för varje dag allt större aktualitet. Trots att antalet arbetare inom industrien på grund av

rationaliseringen alltjämt minskar, *ökar* däremot antalet olycksfall i oroväckande grad. Enbart från år 1928 till 1931 har olycksfallens antal ökat från 83,938 till 89,877.

Med stöd av vad vi här ovan framhållit få vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till regeringen hemställa om skyndsam utredning och förslag till ändring av lagen om försäkring av olycksfall i arbete i enlighet med de riktlinjer som ovan angivits.

Stockholm den 21 januari 1932.

J. P. Dahmén.

Verner Karlsson.

Edoff Andersson.

Viktor Herou.

Aug. Spångberg.

K. Kilbom.

Oscar Öhman.
